

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 26. marts 2024

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 531 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri den 4. marts 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marianne Bigum (SF).

Spørgsmål nr. 531 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

”Dyrevelfærdslovens fastsætter hhv. i § 1 at ”Loven har til formål at fremme god dyrevelfærd, herunder beskytte dyr, og fremme respekt for dyr som levende og sansende væsener. Loven har endvidere til formål at varetage dyreetiske hensyn.” og i § 2 at ”Dyr er levende væsener og skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.” Er ministeren enig i følgende:

1. at der heraf følger en forpligtelse til at beskytte rålam og harekillinger, herunder at beskytte dem mod den smerte, lidelse, angst, varige men og væsentlige ulemper dyrene måtte opleve, når de får kørt benene af, sprættes op eller får kørt hovedet halvt eller helt af? Vil ministeren, såfremt ministeren i modsætning til spørgeren måtte vurdere at der aktuelt foreligger både effektive og praktisk anvendelige løsninger, oplyse om ministeren med hjemmel i Dyrevelfærdslovens § 45 og/eller § 47 så har mulighed eller sågar pligt til at påbyde anvendelse af disse metoder, med henblik på at udmønte lovens § 2 der fastsætter at man ”skal” beskytte dyr, i relation til dyr som lemlæstes eller dræbes i høstmaskinerne?
2. at der ud fra såvel etiske, men også biologiske (bestandsmæssige) hensyn er et påtrængende behov for at reducere omfanget af rålam og harekillinger, som lemlæstes og dræbes i høstmaskiner? Og vil ministeren i bekræftende fald oplyse om, hvad ministeren måtte agte at gøre for at reducere omfanget af dyr som lemlæstes og dræbes i høstmaskiner, herunder om ministeren vil tage initiativ til at afsætte midler til at udvikle effektive og mere praktisk anvendelige tekniske løsninger, i samarbejde med bl.a. landbruget, som foreslået af en række grønne organisationer?”

Svar

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet er der indhentet en udtalelse fra Fødevarestyrelsen, der har oplyst følgende:

”Med hensyn til dyrevelfærd og beskyttelse af vildt i forbindelse med høst er det Fødevarestyrelsens vurdering, at der i visse tilfælde kan være tale om et dyrevelfærdsmæssigt problem. Det dyrevelfærdsmæssige problem opstår, når høstmaskinerne ikke dræber, men lemlæster vildtet, så det udsættes for smerte og lidelse til det dør eller evt. tages af f.eks. en ræv eller en rovfugl. Ofte er det ikke muligt for de personer, der kører høstmaskinerne, at opdage tilskadekommet vildt og aflive det.

Der er derfor fortsat meget vigtigt at udbrede kendskabet til metoder, som kan forebygge skader, og som har effekt, samt at fortsætte med at søge udvikling af redskaber til yderligere at mindske problemet.

Ifølge dyrevelfærdslovens § 2, skal dyr behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. I udtrykket ”bedst muligt” indeholdes en erkendelse af, at det ikke i alle tilfælde er muligt at undgå at påføre et dyr smerte m.v. Bestemmelsen gælder alle dyr, herunder vildtlevende dyr. Dyrevelfærdslovens § 2 forpligter således efter Fødevarestyrelsens vurdering enhver, der bliver opmærksom på, at vildt er alvorligt skadet i forbindelse med høstarbejde, til at sørge for, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt.

For så vidt angår dyrevelfærdslovens § 45 og § 47 skal det bemærkes, at § 45 er en bemyndigelsesbestemmelse til at fastsætte regler om tilsyn og kontrol med overholdelse af dyrevelfærdslovgivningen. I de fleste tilfælde forudsætter meddelelse af påbud og forbud, at tilsynsmyndigheden har konstateret en overtrædelse. Det er dog muligt at meddele påbud og forbud på det tidspunkt, hvor det er åbenlyst, at der vil ske en overtrædelse af reglerne, hvis et givent forhold ikke rettes, f.eks. hvis der ved en indladningskontrol konstateres, at der læsses for mange dyr på et transportmiddel. Det er Fødevarestyrelsens vurdering, at bestemmelsen ikke giver mulighed for præventivt at meddele påbud om at træffe forebyggende foranstaltninger, der går ud over gældende lovgivning, herunder f.eks. anvendelse af bestemte skræmmemetoder i forbindelse med høst.”

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt der er et påtrængende behov for at reducere omfanget skader og drab af rålam og harekillinger under høst, er der indhentet en udtalelse fra Miljøministeriet, som henviser til besvarelser af 20. marts 2024 af spørgsmål nr. 527 og 528 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg. Heri fremgår det, at høstrelaterede drab af harer og råvildt ikke vurderes at udgøre et bestandsmæssigt problem.

Jacob Jensen

/

Paolo Drostby